

jaki ponujajo armenske ženske, ki so jih privlekli iz Kavkaza in iz Turčije čisto javno na trgih po 25 rubljev za glavo. Od teh boljševiskih vojakov se res ne more zahtevati, da bi postali duševni voditelji Evrope, mesije novega svetovnega reda. Strašno je človeku pri srcu če čita ravnokar objavljena poročila o nezasišanih nasiljih v Simferopolu in Sebastopolu. „Rusija je propadla!“ To je splošni obupni klic! Država boljševikov se je klaverno izjalovila, kajti take množice umorov presega vsako mogočo mero in so redke tudi med divjimi plemeni. Pomislimo samo. V Sebastopolu so sklenili mornarji, da pomore vse premožne meščane, ki stanujejo na obeh glavnih cestah. Določena dne se ta sklep v celem obsegu izvrši in trupla umorjenih pomečejo v morje. Neka vdova je najela potapljača, da bi ji potegnil iz morja možovo truplo. Komaj se je potapljač spustil na dno, že se je zopet prikazal na vrhu. Bil je kakor blazen. Na morskem dnu je zadel na cele kupe mrličev, ki so imeli kamenje na nogah! V tej sliki se zrcali kulturno življenje sedanje Rusije! Pod boljševiškim gospodstvom je Rusija postala država, ki ne zasluži več imena kulturne države. Dokler bom živel, bom klical boljševikom. Roke proč od vodstva! Vi nimate ne moči ne oblasti, da bi ustvarili novo Rusijo.

Prosta trgovina s sadjem in zelenjavo. Okrajni načelnik na Dunaju B l a s e l je naznanil centralam, da so pogajanja z dvornim svetovalcem P o m l o m dosegla uspeh, da bo trgovina s sadjem in zelenjavo do 1. avgusta prosta.

Vojni minister general infanterije pl. Stöger-Steiner je bil povišan povodom njegovega 40-letnega službenega jubileja od cesarja v baronski stan.

Nepojasnjen umor. Iz Trsta se nam poroča: V skozni kraj Longera tekočem potoku Ključ opazili so otroci pretekli petek iz nekega zemeljskega kupa molečo človeško roko. Sodnijska komisija dala je ta kup razkopati in je našla v njem možko truplo, ki je bilo oblečeno le v srajco in vojaške hlače. Identičnost se ni mogla dognati. Iz lege mrliča pa se zaključilo, da je bil neznan še živ pokopan in da je poskušal z roko, se iz zemeljskega kupa rešiti. Krvni sledovi peljali so na od Catinara proti „Jäger-ju vodečo cesto, kjer se je v nekem grmičju našlo še eno bluzo in vojaško kapo. Preteklo večer je bila ne daleč od tega kraja ukradena ena koza, katere drobovina se je našla malo korakov od mrliča. Gotovo stoji ta na vojaku izvršeni umor v zvezi s tatvino koze. Truplo so prepeljali v tržaško mrtvašnico.

Sladkor za žito. Uradno se naznanja: Urad za ljudsko prehrano izda te dni odredbo, s katero bodo dobili kmetje, če bodo to hoteli, od tistega žita, ki jim je prepuščeno v lastno rabo, za vsakih 100 kg žita 2 kg sladkorja ne glede na tisto množino sladkorja, ki jim gre po sladkorni nakaznici.

Povišanje števila bankovcev. V finančnem odesku ogrske magnatske zbornice je vprašal Gal o povišanju bankovcev. Dr. Wekerle je odgovoril, da je povzročila v zadnjem času Avstrija povišanje stanja bankovcev. Finančni minister dr. Popovics je pritrdil Wekerlu in pristavil, da pozna avstrijska vlada vzrok zla in da dela z vsemi silami na njegovo odpravo.

Izgredi vsled pomanjkanja živil v Krakovu. V Krakovu je prišlo vsled pomanjkanja živil 16. in 21. t. m. do izgredov. Množica je v obhodu po mestu razbijala šipe in plenila trgovine z živili. Policija je bila proti demonstrantom brez moči. Nastopilo je vojaštvo, ki je navalilo na množico z golimi sabljami. In končno je bilo primorano streljati. Veliko oseb je bilo ranjenih, dve ubiti.

Mirovni pogoji Japonske. Zelo razširjeni japonski list „Yoroazu Chono“ je pisal, da bo stavila Japonska sledeče najmanjše mirovne pogoje: 1. Odprava vseh nemških koncesij v Šantungu. 2. Odpoved Nemčije do vseh otokov na Južnem morju, ki so jih zasedli Japonci. 3. Uprava in nadzorstvo ruskosibirske in kitajske vzhodne železnice. 4.

Povračilo vojnih izdatkov. 5. Priznanje japonske nadoblasti v Kitajski. 6. Prosto pristanišče Vladivostok. 7. Umik posadk iz Harbina, Nikolajevska itd. 8. Odpravo omejitev za naseljevanje Japoncev v Avstraliji in južni Afriki. 9. Odpravo vseh protijaponskih ukrepov v Združenih državah.

Nemške čete v Rumuniji. Basel, 26. aprila. „Agence Havas“ poroča iz Jassy-a Rumunija se je, glede na mirovno pogodbo pogodila z osrednjimi državami. Nemške čete ostanejo še kot posadka v Rumuniji, da nadzorujejo upravo; tudi rekvizijsko pravico si obdrže. Pogodbe o dobavi petroleja, o nadzorstvu železnice in dobavi žita se niso popolnoma zaključili.

Preuredba čakalne dobe pri vojaških oprostitvah. Ministrstvo deželne brambe je razglasilo: S 1. majnikom se uveljavijo nove odredbe pri dovolilih čakalnih dob glede na prošnje za nove oprostitve in njih podaljšanje. S tem dnem se razveljavijo vsa čakalna dovoljenja, ki so se podelila v smislu dosedanjih odredb in dovoljenj čakalne dobe, odgoditve vojaške službe itd. Od 1. majnika naprej veljajo le taka čakalna dovoljenja, ki se izstavijo temeljem novih določil. V smislu teh določil se smejo v bodoče podeljevati čakalna dovoljenja vedno le za maksimalno dobo desetih tednov. Rok se v slučaju prošnje za novo oprostitve računa od tistega dne, s katerim je vpoklican dotičnik v vojaško službo, v slučaju prošnje za nadaljno oprostitve pa do tistega dne naprej, ko poteče njegov dosedanji oprostitveni rok. Poskrbelo se je, da se bodo v bodoče odločbe o oprostitvah prošnjah izdale dejansko v desetdnevnem roku. Čakalno dovoljenje izdajo politične oblasti prve instance, ki morajo v ta namen izstaviti novo uvedena posebna potrdila. Čakalna dovoljenja, ki zdaj obstojajo in ki so se podelila z ozirom na prošnje za oprostitve v smislu starih predpisov, se lahko spremenijo v novo čakalno dobo tako, da se v šteje tisti čas, ki še odpade na desetdnevnost čakalno dobo. Za to spremembo se mora precej prositi pri pristojni politični oblasti. Analogna določila veljajo tudi v zavodih dvora, države in dežele, a čakalna dovoljenja podeljujejo v to poklicane službene oblasti. Za tiste osebe, ki so zaposlene v rudnikih ali v takih obratih, ki so izrečno označeni kot zavodi, ki dobavljajo potrebščine armadi, kakor tudi za nastavljenca železnice (cestne železnice so izvzete) in v vojni promet pritegnjenih pomorskih rečnih plovbnih podjetij veljajo le tozadevni posebni predpisi.

Dopusti gimnazijskim abiturijentom za študij medicine. Vojno ministerstvo je odredilo, da dovoli dopust 600 za službo na fronti sposobnim gimnazijskim letnika 1893 in mlajšim, če so maturirali najkasneje v študijskem letu 1916 do 1917, ako se obvežejo, da bodo študirali medicino in sicer se dovoli dopust za dva semestra.

Uvoz ovac iz Rumunske. Ogrska vlada namerja v prvi polovici meseca maja okoli 25.000 ovac in Rumunske uvoziti in to radi tega, ker želi dopolniti številno stanje ovac posebno v Siebenbürgenu, kjer je isto skozi napad Rumuncev hudo trpelo. — In avstrijska vlada?

Neizmerne portugalske izgube. Kakor se posnema iz vojnih poročil, imeli so Portugalski v bitki proti Nemcem ravnokar neizmerno izgube, tako, da na njih nastop v obče ni več računati.

Vojne vjetnike se mora spremljevati, če se jih pošilja od delodajalcev, posestnikov in obrtnikov bodisi peš, ali z vozom ali pa po železnici po zahtevanih poslih, kakor tudi v cerkev in drugam. Opozarja se torej na sledeče: 1. da se mora vojne vjetnike pri vseh voznjah od stražnih oseb spremljati, 2. da se morajo vojni vjetniki kot taki z predpisanim belim trakom na obleki in z evidenčno številko razločevati, nadalje da morajo nositi najmanjše vojaško pokrivalo (kapo), 3. da so brez stražnih organov potujoči vojni vjetniki bližnjemu kolodvorskemu poveljstvu, ali pa orožnikom za oddati, 4. da se delodajalce v ponavljajočih se takih slučajih od politične

okrajne oblasti kaznuje, in 5. da si vojaška uprava pridržuje, proti takim delodajalcem, kateri tem odredbam ne opravičujejo, po razglasu, oddelek 10/vojni vjetniki št. 3000 od 1916, odstavek II., kazenski nastopiti.

Gospodarske stvari.

Sklepanje pogodb za krompir.

Nove odredbe urada za ljudsko prehrano o sklepanju pogodb za krompir za oskrbovalno leto 1918/19 določujejo, da morajo vsi porabljalci, ki hočejo sklepati pogodbe za krompir, že preje za to dobiti splošno uradno dovoljenje. Vrh tega je treba pozneje prositi za potrditev posameznih sklenjenih pogodb. Ako se nameravajo pogodbe sklepati v kateri tuji kronovini, se prosijo za dovoljenje pri uradu za ljudsko prehrano; ako se pa hočejo pogodbe sklepati v lastni deželi, se zaprosijo za dovoljenje pri uradu za deželno gospodarstvo o k. namestništva. Le največjim porabljalcem dopusti urad za ljudsko prehrano sklepati pogodbe za krompir v kateri tuji deželi.

Sklepanje pogodb za krompir v lastni deželi dovoljuje urad za deželno gospodarstvo c. kr. namestništva in sicer le mestam, ki imajo najmanj 10.000 prebivalcev, kakor tudi večjim podjetjem in porabljalnim združenjem, ki oskrbujejo najmanj 10.000 oseb. Manjši porabljalci so izključeni od sklepanja pogodb za krompir.

Sklepanje pogodb za krompir s pridelovalci v političnih okrajih Bruck, Mürrzuschlag, Ljubno, Judenburg, Knittelfeld, Liezen, Murau in Gröbming z Bad-Auseeem, dalje v političnih okrajih Voitsberg in Graška okolica se dovoljuje le takšnim porabljalcem, ki imajo tudi v teh okrajih svoje bivališče. V političnih okrajih Voitsberg in Graška okolica vrhu tega graški mestni občini.

Prošnje morajo odgovarjati določenim pogojem, ker se sicer ne upoštevajo. Morajo biti potrjene od političnih oblastev in dospeti najkasneje do 24. aprila v urad za deželno gospodarstvo.

Posebej se poudarja, da se ne smejo zamerjati prošnje za dovoljenje sklepanja pogodb s prošnjami za potrditev sklenjenih pogodb. V prošnjah za dovoljenje sklepanja ni toraj treba posameznih podatkov za nameravane pogodbe.

Urad za deželno gospodarstvo dovoli ali odredi sklepanje po lastni izvolji in določi pogoje za sklepanje pogodb. Ako se porabljalec ne drži pogojev, se mu odtegne pravica sklepati pogodbe; že potrjene pogodbe se razveljavijo.

Splošna načela za sklepanje pogodb po ukazih c. k. urada za ljudsko prehrano so sledeča:

Največja množina pri pogajanju splošno ne sme presegati 60 kg za osebo in leto. Pogodbe se morajo nanašati na kmetovalčevu celo s krompirjem nasajeno zemljišče in se morajo glasiti na množino, ki znaša najmanj 50 meterskih stotov za vsaki hektar. Ostali pridelki je določen kmetovalcu za seme, lasno porabo in krmljenje.

Poleg veljavne najvišje cene dobi pridelovalec poprečno odškodnino za postransko delo v znesku 2 K 50 v meterski stot krompirja. Ako se pogodjena množina, ki znaša 50 meterskih stotov za hektar, popolnoma odda, gre pridelovalcu še nadaljna odškodnina, ki znaša 1 K 50 v za meterski stot. Pridelovalec sme samo s porabljalcem sklepati pogodbo za krompir.

S pogodbenim krompirjem se z ozirom na plačevanje pridelovalca, nakladanja, zaračunavanja z odjemalcem postopa baš tako, kakor s krompirjem vojnoprometnega zavoda za žito. Porabljalci morajo plačati za vojnoprometni zavod oblastveno določeno ceno vojnoprometnemu zavodu in le določena k najvišji ceni se zaračuni posebej z oddajalcem (pridelovalcem).

Za pogodbo, ki jo sme skleniti le oblastveno pooblaščenca oseba, mora se rabiti oblastveno kolekovana tiskovina. Za potrditev pozameznih pogodb se mora zaprositi najkasneje do 15. julija 1918. Pogodbe, ki se predložijo po tem času, se ne bodo upoštevale.

Znana eksportna firma Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51 uvedla je novi, jako praktični ročni žni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

NADOMESTILO MILA

za pranje perila, izborna peneče in prekašne vse doslej v prometu se mahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.-, 1 zavoj z 10 kg K 23.-

Preporočljivi dobe popusti pri naročilu celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.-, Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.-, Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vd. kosov K 18.-, Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.

Izvozno podjetje N. Jünker v Zagrebu št. 12, Petrinjska ulica 3. III., telefon 23-27. 203

KOLO

„Styria“ marka z varstvi pred blatom (Kotschützer) v dobrem stanju, je bilo dne 1. maja 1918 pri odveliški pisarni dr. Fermevc v Ptuj ukradeno. Tisti, kateri najde tata, dobi dobro plačilo. Vprašanja na upravo „Stajerca“ v Ptuj.